

[Lysholt Hansen.]

undervisning hurtigt, specielt i byerne, men først efter at vi har fået gennemført skoletilsynsloven af 1949, er landkommunerne nu ved at komme med, fordi der i den nye skoletilsynslov blev åbnet adgang til ude i amterne at ansætte amtskonsulenter for særundervisning. Jeg hilser med glæde, at der nu er kommet skred i dette arbejde. Det er gået sådan, at man i amtsrådene har vist stor forståelse for, hvad det betyder, at landkommunernes børn på dette felt ligestilles med bykommunernes børn; man er nået så vidt, at der i dag kun er 3 amter, som ikke har indført denne ordning, og af disse 3 amter er, såvidt jeg ved, Svendborg amt så langt fremme, at man kun mangler at få vedkommende konsulent kaldet.

Den særundervisning, der her gives, kan ikke vurderes højt nok. Jeg har haft lejlighed til i flere tilfælde at konstatere, hvilke fremskridt børn har gjort, når de ved denne specielle undervisning ikke stilles overfor større krav, end de kan honorere, og allerede de første års erfaringer af undervisningen viser, at behovet for denne specielle undervisning er større, end man vist egentlig havde regnet med. Såvidt man kan se i øjeblikket, trænger ca. 10 pct. af alle børn til denne specialundervisning. Det drejer sig hovedsageligt om svagtbegavede børn og om læsesvage børn, altså børn, der har vanskeligheder, og børn, som — det har vist sig i praksis — hyppigt samtidig er handikappet af sygdom og dårlige sociale forhold.

Det er mit indtryk, at de konsulenter, der har været ude i arbejdet, har grebet det meget fornuftigt an, fordi de har set det som deres første opgave at medvirke til at nedbringe antallet af børn, som skal have særundervisning, og gør det ved at være landsbylærerne behjælpelige med allerede i det første skoleår i størst mulig udstrækning at indføre særundervisningsmetoder i begynderundervisningen i dansk og regning, så børnene ikke får vanskeligheder på et senere tidspunkt.

Det er også mit indtryk, at det er lykkes konsulenterne i de kommuner, hvor ordningen er gennemført, at skabe en virkelig goodwill om sagen både hos forældre, børn og lærere gennem de samtaler, som

konsulenterne har formidlet. Jeg har flere steder set, hvordan sådanne samtaler, formidlet af konsulenten, har fjernet et spændt forhold mellem en familie og en lærer og har medvirket til at få en helt ny og meget bedre atmosfære frem i forholdet skole og hjem. Det ser jeg som en meget stor lykke i en tid, hvor berøringspunkterne mellem hjem og skole er blevet færre og færre til trods for de mange smukke talemåder, der nu igennem flere måneder har været anvendt i den pædagogiske debat.

Det har også glædet mig at se, at landsbylærerne har haft et åbent sind overfor denne opgave, at de med stor interesse og energi er gået ind til den nye og fremmede opgave, som særundervisningen er for dem. Indtil nu er undervisningen i alt væsentligt foregået som overtimer før og efter den normale skoletid. Man kan vist ikke regne med, at det i det lange løb kan være tilfredsstillende, og det vil jeg gerne høre den højtærede undervisningsministers mening om.

Hertil kommer så, at det er en krævende undervisningsform, og at lærerne for at kunne udføre dette arbejde helt tilfredsstillende må have en supplerende uddannelse, og det har landsbylærerne i stor udstrækning ønsket at få. Der er derfor også oprettet nogle kurser i provinsen udover dem, der er foranstaltet i København, kurser, der giver landsbylærerne forudsætning for virkelig at kunne gennemføre dette arbejde. Det er dog mit indtryk, at disse provinskurser må nyde en noget større bevågenhed i ministeriet; det er nemlig sådan, at provinskurserne er vanskelige at gennemføre af økonomiske grunde, fordi den praktiske undervisning af læsesvage o. s. v. kun kan gives i større byer, hvor man har en gennemført særundervisning. Det vil sige, at lærerne må rejse, og udgifterne bliver store. Jeg beder derfor den højtærede undervisningsminister undersøge, om det ikke vil være rimeligt, og om det ikke vil være muligt, at der ydes en betydeligt større økonomisk støtte til disse provinskurser. Endvidere beder jeg om, at man i ministeriet vil være nænsom, når man skal tage stilling til de krav, man vil stille til disse kurser. Jeg er nemlig af den opfattelse, at en nogenlunde grundig orientering af de landsbylærere, som skal gen-